

XI Europejskie Spotkania Osób Doświadczających

Ubóstwa

10-11.05.2012

Bruksela, Pałac Egmont

Bezdomność a prawo do mieszkania w czasach kryzysu

**Czy dach nad głową to wystarczająco, by czuć się w UE w 2012 r.
jak w domu?**

XI Europejskie Spotkania Osób Doświadczających Ubóstwa zgromadziły ponad 150 delegatów (osób z bezpośrednim doświadczeniem ubóstwa lub bezdomności) z 30 krajów. Spotkanie przebiegało pod trzema hasłami: skutki kryzysu, przykłady praktyki i zalecenia do tworzenia polityki. Delegaci wymienili opinie z przedstawicielami ministerstw poszczególnych krajów, Komisji Europejskiej, Europejskiego Komitetu Socjalnego, naukowcami, badaczami i przedstawicielami socjalnych organizacji pozarządowych.

Oświadczenie delegatów

XI Europejskie Spotkania Osób Doświadczających Ubóstwa rozpoczęły się od wspólnej deklaracji delegatów do wiadomości wszystkich instytucji europejskich.

Czerwona kartka dla instytucji UE od delegatów na XI Europejskie Spotkania Osób Doświadczających Ubóstwa

Rozpoczęły się XI Europejskie Spotkania Osób Doświadczających Ubóstwa.

W tym roku bardziej niż kiedykolwiek przedtem czujemy się opuszczeni przez tych, którzy twierdzą, że stoją u naszego boku, działając dla nas i w naszym imieniu.

Coraz więcej osób jest bezdomnych i żyje w zagrażających ich zdrowiu warunkach. Coraz więcej osób traci domy, bo nie stać ich na zapłacenie czynszu lub raty kredytu. Coraz więcej osób nie ma gdzie mieszkać w wyniku dyskryminacji.

Wszędzie rośnie bezrobocie, praca staje się niepewna, a młodym ludziom trudno wyobrazić sobie przyszłość.

Wszystko to dzieje się dlatego, że rządy państw członkowskich i instytucje europejskie nie są w stanie spojrzeć szerzej niż na swoje rozliczenia podatkowe.

Mamy wrażenie, że przywódcy UE stracili z oczu cele, dla których 60 lat temu powstała Unia Europejska. Cele te obejmowały poszanowanie praw, szeroko pojęty dobrobyt materialny i socjalny, solidarność i współpracę.

Metody stosowane obecnie w celu zwalczania kryzysu gospodarczego i finansowego tworzą coraz więcej ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Mamy prawo do odpowiedniego dochodu minimalnego, do wysokiej jakości pracy, do wydajnych usług społecznych, na które nas stać, do wody, elektryczności i godnego miejsca zamieszkania, do zdrowia.

Nigdy nie byliśmy zdania, że Europejskie Spotkania Osób Doświadczających ubóstwa będą rozwiązaniem wszystkich tych problemów, wiemy jednak, że stanowią one unikalną okazję do bycia usłyszonym, do wpływu i bezpośredniego udziału, do kształtowania programów, które mają na nas bezpośredni wpływ i które mają znaczenie dla całego społeczeństwa.

Chcemy prawdziwej strategii integracji społecznej UE, której działania będą miały znaczenie dla osiągnięcia celu redukcji ubóstwa w UE na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim. Jako osoby bezpośrednio dotknięte wpływem tej polityki, chcemy brać udział w podejmowaniu decyzji i chcemy być zaangażowani we

wdrażanie i ocenę tych działań. Chcemy, aby takie działania były wspierane finansowo.

Chcemy być dostrzeżeni i wysłuchani w przestrzeni publicznej, dlatego dziś po jednym lub dwóch delegatów z kilku delegacji opuści obrady i zbierze się pod budynkiem Rady Unii Europejskiej, by pokazać czerwoną kartkę przywódcom Unii Europejskiej i zostawić w budynku nasze postulaty.

Film dostępny pod adresem:
http://www.youtube.com/watch?v=ZH71bDQ8_rw&feature=youtu.be

Otwierająca sesja plenarna – wprowadzenie

Jesper BRASK FISCHER, Zastępca sekretarza stałego w duńskim Ministerstwie Spraw Społecznych przypomniał delegatom o tym, że choć istnieje niewiele wspólnych przepisów socjalnych na szczeblu UE, to procesy w ramach Otwartej Metody Koordynacji (OMK) pozwalają państwom członkowskim na wymianę doświadczeń i naukę na temat wspólnych wyzwań i celów. Co więcej, nowa Strategia Europa 2020 stawia integrację społeczną w jednym rządzie ze wzrostem gospodarczym i tworzeniem miejsc pracy jako jedno z zamierzeń Unii Europejskiej.

Liczba osób zagrożonych ubóstwem w Unii Europejskiej wzrosła w latach 2009-2010 o około 2 miliony. Potrzebne są środki na nowe inicjatywy i celowe działania w ramach strategii walki z bezdomnością.

László ANDOR, Europejski Komisarz ds. zatrudnienia, spraw socjalnych i integracji zaznaczył, że z ostatnich wyborów na całym kontynencie płynie przesłanie, że Europa musi zmienić kierunek, a stare rozwiązania nie są już możliwe do przyjęcia. Potrzebna jest mądra konsolidacja podatkowa.

Strategia Europa 2020 zawiera w sobie cel wydzwignięcia co najmniej 20 milionów osób z ubóstwa i wykluczenia społecznego do 2020 r. Dwa lata temu cel ten był krytykowany jako nie dość ambitny, ale obecnie mówi się o tym, że może on nie być realny. Lecz cel ten jest nierealny tylko wtedy, jeśli nie uda nam się przywrócić możliwości wzrostu w krajach dotkniętych rekordowo wysokim poziomem bezrobocia.

Musimy na nowo odnaleźć solidarność pomiędzy krajami, jak również solidarność w poszczególnych krajach, która jest niezbędna do finansowania niezbędnych usług socjalnych.

Komisja Europejska ma bardzo ograniczone możliwości bezpośredniego ingerowania w politykę społeczną państw członkowskich, lecz Fundusze Europejskie będą nadal wspierać wysiłki zmierzające do określenia przyczyn bezdomności i najlepszą praktykę rozwiązań, w tym również ocenę innowacyjnych metod. Pilnie potrzeba nam dyskusji o nietrafionej odpowiedzi programów politycznych na problem bezdomności, polegającej na kryminalizacji osób bezdomnych. Musimy wspólnie przyrzeć się integracji Romów oraz walce z ubóstwem wśród dzieci w odniesieniu do problemów mieszkaniowych i bezdomności.

Musimy więcej działać na rzecz zapobiegania bezdomności, w tym również przyrzeć się bliżej przepisom finansowym, będącym jednym z jej systemowych źródeł. Należy też zbadać wpływ polityki dotyczącej zdrowia, wsparcia zatrudnienia, pomocy żywnościowej, praw człowieka, rozwoju regionalnego itd. W celu wsparcia takich wysiłków Komisja Europejska zaproponowała, by co najmniej 20% Europejskiego Funduszu Socjalnego przeznaczono na integrację społeczną.

Maggie DE BLOCK, Belgijska sekretarz stanu ds. integracji społecznej i zwalczania ubóstwa podkreśliła, że Belgia poszukuje sposobu przeprowadzenia reform strukturalnych, które pozwolą na stworzenie wzrostu i miejsc pracy, ograniczając jednocześnie wydatki.

To ważne, by władze słuchały osób o bezpośrednim doświadczeniu ubóstwa, by móc tworzyć spójną i konsekwentną politykę i dlatego takie spotkania jak to są również ważne i należy kontynuować ich zwoływanie tak długo, jak długo istnieje ubóstwo.

Koordinacja polityki europejskiej również jest jednym ze sposobów zwalczania bezdomności, o czym świadczą konkluzje rady z 2010 r.

Dominique PION, Francuski delegat na X Europejskie Spotkania Osób Doświadczających Ubóstwa podkreślił jak ważne i wzbogacające są Spotkania dla wszystkich osób z grup wrażliwych i doświadczających ubóstwa.

Jednak problemy uwidocznione przez Spotkania i zalecenia delegatów spotykają się zazwyczaj z tak niewielkim odzewem, że trudno byłoby powiedzieć o rzeczywistej ewolucji z roku na rok, a nieobecność przedstawicieli świata polityki wydaje się lekceważeniem z ich strony.

Działania takie jak to, promujące bezpośrednie uczestnictwo, są mimo wszystko niezbędne, by oddać głos osobom doświadczającym ubóstwa i pozwolić im na stworzenie wspólnych komunikatów. Duże znaczenie ma fakt, że Europejskie Spotkania Osób Doświadczających Ubóstwa są organizowane regularnie, ponieważ pozwala a to na utrzymanie dialogu z politykami i urzędnikami.

Prezentacje kreatywne - realia życia osób doświadczających ubóstwa w Europie

Podobnie jak w poprzednich latach delegacje z poszczególnych państw członkowskich zostały poproszone o przygotowanie prezentacji wyrażających i odzwierciedlających realia życia w ubóstwie. Prezentacje, przybierające formy od scenek po filmy i slajdy, skupiały się na tegorocznym temacie przewodnim, jakim jest bezdomność i prawo do mieszkania w czasach trwającego kryzysu.

<http://www.eapn.eu/en/news-and-publications/news/eapn-news/11th-european-meeting-of-people-experiencing-poverty-homelessness-and-housing-rights-in-the-context-of-the-crisis>

Warsztaty i spotkania

Delegaci podzielili się na sześć grup warsztatowych, wymieniających doświadczenia, myśli i idee związane z następującymi trzema zagadnieniami:

1. Jakie są główne różnice w kwestii bezdomności i pogwałcenia praw do mieszkania w 2012 r. w porównaniu z sytuacją przed kryzysem w 2008 r.?
2. Jakie są dobre i złe praktyki odpowiedzi na problem bezdomności i łamania prawa do mieszkania?
3. Jak najlepiej opracowywać lokalne, regionalne i krajowe programy polityczne w Europie w odpowiedzi na problem bezdomności i łamania prawa do mieszkania?

Uczestnicy warsztatów wzięli następnie udział w trzech spotkaniach z przedstawicielami ważnych podmiotów europejskich, by omówić wyniki pracy podczas warsztatów.

Kluczowe przesłania

Kluczowe przesłania dotyczące realiów ubóstwa, bezdomności i wykluczenia społecznego

- **Ubóstwo i bezdomność mogą spotkać każdego:** Przyczyny ubóstwa i bezdomności mogą dotknąć każdego. Od utraty pracy po problemy ze zdrowiem fizycznym i umysłowym i od rozpadu związków aż po zgodne z logiką lecz nie z etyką postępowanie właścicieli domów i banków.
- **Dyskryminacja jest ogromnym problemem:** Osoby doświadczające ubóstwa, wiodące niekonwencjonalny styl życia, posiadające niedoskonałe domostwa, bez pracy lub z kartoteką kryminalną często stykają się z uprzedzeniami i dyskryminacją w dostępie do mieszkań. Dyskryminacja ta jest podwójna w przypadku takich grup jak osoby z niepełnosprawnościami, Romowie, imigranci (zarówno nieudokumentowani jak i zwykli), samotni rodzice i mniejszości etniczne.

- **Kryzys stworzył dodatkowe profile osób zagrożonych:** młodzi ludzie, próbujący znaleźć pracę, osoby starsze o niskiej emeryturze i oszczędnościach, oraz coraz większa liczba osób należących do klasy średniej, zmagających się z nadmiernym zadłużeniem i niemożnością spłaty kredytów hipotecznych - wszystkie te osoby stanowią nowy, martwiący profil osób zagrożonych bezdomnością i wykluczeniem mieszkaniowym.
- **Władze muszą przestać walczyć z biednymi:** zbyt często władze zamiast zapewnić alternatywne rozwiązania problemu starają się ukryć lub zwalczać osoby doświadczające ubóstwa i bezdomności, np. kryminalizując korzystanie z przestrzeni publicznej, niszcząc społeczności śpiące pod gołym niebem, wysiedlając squaty itp. Ludzie nie powinni być kryminalizowani tylko dlatego, że są biedni.
- **Bezdomność i wykluczenie mieszkaniowe są w równym stopniu przyczyną ubóstwa, wykluczenia społecznego, bezrobocia, problemów ze zdrowiem itp., jak również ich symptomem:** brak stabilnej sytuacji mieszkaniowej odbiera ludziom umiejętność utrzymania pracy lub powrotu do niej, zachowania dobrego stanu zdrowia, dostępu do praw, godnego życia i pełnego udziału w społeczeństwie, co tworzy błędne koło wykluczenia.
- **Dramatycznie brakuje dostępu do mieszkań socjalnych:** w wielu regionach osoby nieposiadające godnej pracy lub odpowiedniego dochodu minimalnego muszą czekać tak długo na mieszkania socjalne, że zanim je otrzymają, wyzwania, z którymi muszą się zmagać, by uporządkować swoje życie są już wielokrotnie trudniejsze. Brakuje dostępnych mieszkań socjalnych i priorytetowego dostępu do nich dla osób bezdomnych.
- **Prywatny rynek wynajmu jest niedostatecznie uregulowany i brakuje mu zachęty do tworzenia rozwiązań:** wysokie czynsze, uprzedzenia wśród właścicieli mieszkań i brak ochrony prawnej sprawiają, że osoby wrażliwe i zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym często w ogóle nie mają dostępu do prywatnego wynajmu mieszkań albo są słabo chronione przed złymi warunkami życia i eksmisją.
- **Schroniska nie proponują długoterminowych rozwiązań dla bezdomnych:** wiele wysiłków skierowanych na zapewnienie tymczasowego schronienia kończy się na byle jakim miejscu do spania, nie wspierając i nie umożliwiając ludziom przeprowadzki do stałego miejsca zamieszkania czy rozwiązania innych problemów, instytucjonalizując rzeszę osób bezdomnych.

Niezbędne rozwiązania i metody:

- **Dostęp do mieszkania jest podstawowym prawem człowieka, którego należy przestrzegać:** prawo do mieszkania jest uznawane przez umowy międzynarodowe, deklaracje różnych instytucji Unii Europejskiej i konstytucje niektórych państw członkowskich Unii. Należy uczynić więcej na szczeblu krajowym i europejskim w celu wdrożenia tego prawa podstawowego wraz z innymi prawami takimi jak prawo do zdrowia czy edukacji.
- **Warto rozwijać metody stawiające mieszkanie na pierwszym miejscu:** dla wielu osób bezdomnych lepiej i taniej jest znaleźć natychmiastowe rozwiązanie problemów mieszkaniowych i stamtąd mierzyć się z innymi problemami niż

próbować rozwiązywać swoje problemy w niepewnym miejscu lub w tymczasowej kwaterze. Jednak hasło "najpierw mieszkanie!" nie może być używane do osłabiania działań ratunkowych i innych niezbędnych usług lub do zmuszania ludzi do wyboru mieszkania nieodpowiedniego do ich potrzeb.

- **Złożoność problemu bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego wymaga zintegrowanych rozwiązań:** "Najpierw mieszkanie!" nie znaczy "tylko mieszkanie". Niezbędne jest celowe i osobiste wsparcie osób z grup wrażliwych i bezdomnych w zakresie zaspokajania ich potrzeb zdrowotnych, edukacyjnych, socjalnych, zatrudnienia i dochodu minimalnego.
- **Trzeba skończyć z zawstydzającą sytuacją, w której nieukończone budynki mogłyby pomieścić miliony osób:** przy odrobinie politycznej chęci można zakończyć obecny stan rzeczy, w którym spekulanci pozostawiają liczne niezamieszkałe budynki, podczas gdy część obywateli nie ma dachu nad głową. Podatek od niezamieszkałych budynków pozwoliłby również zebrać pieniądze na inwestycje społeczne.
- **Należy połączyć usługi w punkcie kontaktu z osobą bezdomną:** Poziom złożoności i biurokratyzacji dostępu do usług z dziedziny ochrony zdrowia, mieszkalnictwa, zatrudnienia itd. nie może stać się kolejnym wyzwaniem stawianym przed osobami doświadczającymi lub zagrożonymi eksmisją. Potrzebne jest „jedno okienko”, gdzie ludzie będą mogli załatwić wszystkie swoje skomplikowane potrzeby.
- **Osoby doświadczające bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego muszą być zaangażowane w podejmowanie decyzji, które dotyczą ich codzienności:** jest to kwestia godności osobistej, jak również poprawy wdrażania skutecznych rozwiązań. Ludzi należy zachęcać do rzeczywistego angażowania się w określanie planów i programów, w celu poprawy własnej sytuacji.
- **Strategie mieszkaniowe i walki z bezdomnością:** należy w dalszym ciągu rozwijać strategie mieszkaniowe i walki z bezdomnością, które okazały się skuteczne, na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim. Osoby doświadczające ubóstwa i bezdomności muszą być zaangażowane w opracowanie i wdrażanie tych strategii.

Główne przesłanie delegatów brzmiało: mamy dość środków zwalczania kryzysu gospodarczego, które tylko zwiększają ubóstwo i wykluczenie społeczne.

Nadszedł czas na opracowanie rzeczywistych strategii walki z bezdomnością i integracji społecznej w Unii Europejskiej, nie tylko na papierze, ale popartej przez znaczące działania.

Potrzeba ulepszonych metod zbierania danych i większego zrozumienia realiów, z jakimi stykają się osoby zagrożone bezdomnością i wykluczeniem mieszkaniowym. Należy strategicznie wykorzystywać Europejskie Fundusze Strukturalne, wspierając redukcję ubóstwa i bezdomności.

Końcowa sesja plenarna - uwagi zamykające

Joan BURTON, Irlandzka minister ochrony socjalnej podsumowała, że łączącym wszystkie wypowiedzi elementem była potrzeba poszanowania godności ludzkiej.

Wiele osób, które obecnie zajmują się podejmowaniem decyzji z łatwością zapominają o realiach, choć być może początkowo je zauważały. Musimy kontynuować zachęcanie i rozwój ustrukturyzowanego partnerstwa pomiędzy osobami podejmującymi decyzje a osobami doświadczającymi ubóstwa, by nasza polityka socjalna opierała się na jak najlepszych informacjach.

Rozwiązania muszą być wielowymiarowe i obejmować wszystkie obszary polityki walki z ubóstwem i wykluczeniem mieszkaniowym. Ogromne znaczenie ma tu rola innych obszarów polityki poza tradycyjnym obszarem integracji społecznej i ochrony socjalnej.

W czasie trwania swej prezydencji (od stycznia do czerwca 2013) Irlandia będzie aktywnie promować osiągnięcia w osiągnięciu Europejskiego Celu Redukcji Ubóstwa, podkreślając znaczenie ogólnoeuropejskiego zwalczania ubóstwa na terenie państw członkowskich. Jednym z priorytetów irlandzkiej prezydencji pozostanie poprawa pozycji wrażliwych grup w tym również dzieci, samotnych rodziców, osób z niepełnosprawnościami i gospodarstw domowych bez pracy. Irlandia postawi sobie za cel zwrócenie uwagi na problem bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego podczas zgromadzenia Rady w czasie irlandzkiej prezydencji oraz zorganizuje XII Europejskie Spotkania Osób Doświadczających Ubóstwa.

Lauris Beets, Przewodnicząca Komitetu Ochrony Socjalnej zauważyła, że Unia Europejska przechodzi trudny okres, a perspektywy nie są wesołe.

Monitoring przeprowadzany przez Komitet potwierdza, że spadek gospodarczy odsunął Unię Europejską od jej celu redukcji ubóstwa do 2020 r. Wskaźniki ubóstwa i wykluczenia społecznego pokazują, że poruszamy się w złym kierunku. Coraz więcej osób zagrożonych jest ubóstwem i wykluczeniem, i coraz więcej osób jest w najniższej grupie podziału zysków, nawet w grupie zagrożonej. Pogorszył się dostęp

do podstawowych usług zdrowotnych i społecznych, a niezaspokojone potrzeby w tym względzie rosną.

Komitet Ochrony Socjalnej (SPC) promuje współpracę pomiędzy państwami członkowskimi i między państwami a Komisją Europejską w zakresie polityki ochrony socjalnej. W tym kontekście potrzeba odpowiedniej kombinacji zachęty i możliwości, by ograniczyć długoterminowe bezrobocie. Ale walka z bezrobociem to nie wszystko.

Trwający kryzys gospodarczy i finansowy wyraźnie podkreślił fundamentalną rolę usług społecznych. Utrzymanie wsparcia dochodów na odpowiednim poziomie stanowi również skuteczne zabezpieczenie przed brakiem bezpieczeństwa i wykluczeniem społecznym, ograniczając najgorsze ze skutków kryzysu.

Należy zwrócić uwagę na jakość środków konsolidacji podatkowej. Muszą one odpowiadać potrzebom społecznym wszystkich pokoleń, zachowując zdolność do ochrony socjalnej tłumiącej skutki wstrząsów gospodarczych na krótszą i dłuższą metę. Kontrola wydatków na ochronę socjalną nie jest jedynym warunkiem wzrostu. W końcu to nie wydatki na ochronę socjalną doprowadziły do obecnego kryzysu.

Komitet uczynił już bezdomność i wykluczenie społeczne głównym punktem Wspólne sprawozdanie dotyczące zabezpieczenia i integracji społecznej Wspólnego Sprawozdania dotyczącego zabezpieczenia i integracji społecznej. Jedno z kluczowych przesłań sprawozdania stanowiła konieczność wprowadzania zintegrowanych strategii i budowania spójnych i zrównoważonych pod względem wpływu na środowisko społeczeństw. Komitet Ochrony Socjalnej rozważy w jaki sposób Otwarta Metoda Koordynacji może przyciągnąć uwagę do tych kwestii. Dyskusje podczas obecnych Spotkań również przyczynią się do tego rodzaju myślenia i w końcu doprowadzą do konkretnych postępów w walce z ubóstwem jeszcze przed kolejnymi Spotkaniem Osób Doświadczających Ubóstwa.

Ludo HOREMANS, Prezes Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu(EAPN)

W ramach Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym 2010, EAPN oceniła, w jaki sposób zostały wypełnione zalecenia pięciu poprzednich edycji Spotkań Osób Doświadczających Ubóstwa i odkryła, że oczekiwania nie zostały spełnione.

Delegaci wyrazili rosnące niezadowolenie faktem, że tak niewiele z ich zaleceń zostało wykonanych. Przesłaniem delegatów jest niezadowolenie z programów politycznych skupiających się na wyjściu z kryzysu wyłącznie za pomocą środków oszczędnościowych, które uderzają w zwykłych ludzi i w ludzi doświadczających ubóstwa, podczas gdy nie są oni w żadnym stopniu odpowiedzialni za kryzys, zaś osoby realnie odpowiedzialne za sytuację wychodzą z niej bez szwanku.

Dobrze było zobaczyć tak wielu urzędników Komisji Europejskiej obecnych podczas obrad z delegatami. wydaje się, że wzmocniło to dialog z administracją europejską. Jednakże nie należy oczekiwać od Komisji wszystkiego. Decyzje podejmowane są głównie przez ministerstwa krajów członkowskich, dlatego ważne jest, by zalecenia ze Spotkań dotarły również do nich.

Ważne jest, by mieć gdzie mieszkać, ale jeszcze ważniejsze, by mieć coś, co można nazwać domem i żyć godnie. Niezbędne jest szerokie podejście odpowiadające na różnorakie potrzeby osób bezdomnych i mocne, rozbudowane usługi zdrowotne. Przy poszukiwaniu rozwiązań ważne jest słuchanie ludzi bezpośrednio

doświadczających problemów, i reagowanie w sposób uporządkowany a nie tylko ad hoc.

Cieszymy się, że irlandzka prezydencja zorganizuje XII Spotkania Osób Dotkniętych Ubóstwem, lecz na tym nie kończy się praca. Musimy kontynuować zaczęte działania i angażować osoby doświadczające ubóstwa w ciągły proces poszukiwania rozwiązań. Musimy również zastanowić się nad tym, czy nie powinniśmy zwiększyć liczby "akcji" w ramach corocznych Spotkań.

Ogromne znaczenie ma wsparcie propozycji Komisji Europejskiej, by przeznaczyć 20% Europejskiego Funduszu Socjalnego na działania z zakresu integracji społecznej. EAPN rozpoczyna kampanię przekazywania tej informacji wszystkim przywódcom państw i rządów państw członkowskich. Jedynie taka inwestycja socjalna pozwoli Unii Europejskiej znaleźć drogę wyjścia z kryzysu.

Freek Spinnewijn, Dyrektor FEANTSA, Europejskiej Federacji Organizacji Krajowych Pracujących z Osobami Bezdomnymi

Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że bezdomność i wykluczenie mieszkaniowe stanowią ogromny problem. Nie posiadamy rzetelnych danych liczbowych, lecz wiemy, że sytuacja ta dotyczy kilku milionów osób, korzystających z usług dla bezdomnych.

W tym zakresie należy uwzględnić zalecenia wynikające z tego spotkania. Pani Komisarz mówiła, że niektóre państwa wpisały walkę z bezdomnością jako priorytet polityki socjalnej do swoich Krajowych Programów Reform, Jest to wyraźny znak, mówiący o tym, że państwa członkowskie chciałyby otrzymywać większe wsparcie od Unii Europejskiej w zakresie walki z bezdomnością.

Potrzeba silnej roli UE w kwestii bezdomności została już podkreślona w następujących dokumentach: Rezolucja Parlamentu Europejskiego Wspólne Sprawozdanie Dotyczące Zabezpieczenia i Integracji Społecznej w 2010 r.; sprawozdania Europejskiego Komitetu Gospodarczego i Socjalnego oraz Europejskiego Komitetu Regionów; materiały Europejskiej Konferencji Konsensusu na temat bezdomności, zorganizowanej przez prezydencję belgijską w 2010 r. Jesteśmy jednogłośni co do potrzeby działań UE w tym zakresie. Teraz trzeba działać!

Załącznik 1 – wydarzenia towarzyszące

Wszyscy delegaci zostali zaproszeni do udziału w jednym z dwóch wydarzeń towarzyszących konferencji, które odbyły się po południu 11.05.2012 r. Poniższe sprawozdania pokrótce ilustrują omawiane podczas spotkań tematy:

Wydarzenie towarzyszące nr 1

- Wydarzenie zostało zorganizowane przez organizacje EUH (the European Union of Homeless) oraz HOPE (Homeless People in European Stations)

Przedstawiono profil działalności organizacji EUH i HOPE. EUH to nieformalna sieć osób doświadczających bezdomności, zorganizowana przez organizacje członkowskie z pięciu różnych krajów: Armutnetzwerk z Niemiec, węgierską Á Varos Mindenkié, Comité Des Sans Logis z Francji, Daklozen Aktie Komitee z Holandii oraz Front Commun SDF z Belgii. Z kolei HOPE jest ponadnarodowym projektem poprawy warunków i towarzyszenia osobom bezdomnym na dworcach na terenie całej Unii Europejskiej, którego partnerami są między innymi koleje z Luksemburga, Hiszpanii, Włoch, Niemiec, Belgii, Polski i Francji.

Główny wykład pod tytułem "Bezdomni pod presją. Gentryfikacja, rewitalizacja centrum i selektywne prawo do miast." (*gentrification, inner city renewal and the selective right to the city*) wygłosił Maarten Loopmans z Katolickiego Uniwersytetu w Leuven. Jego zdaniem proces gentryfikacji prowadzi do tego, że wyznacznikiem sposobu wykorzystania przestrzeni publicznej staje się jej wartość rynkowa. Prowadzi to do polityki prywatyzacji przestrzeni publicznej i zakazu przebywania w niej dla bezdomnych. Tym samym zagrożone są prawo do miasta i zasada wspólnego korzystania z miasta, szczególnie w odniesieniu do grup marginalizowanych.

Po wykładzie nastąpiła dyskusja, której uczestnicy ustalili, że godne mieszkalnictwo i ogólna walka z ubóstwem są priorytetowe, ale prawo do przestrzeni publicznej jest również ważne i nie powinno się go nikomu odmawiać. Powtarzające się lokalne problemy i metody np. związane z kryminalizacją osób bezdomnych w powszechnym odczuciu wymagają wspólnego podejścia na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim.

Wydarzenie towarzyszące nr 2

- Wydarzenie zostało zorganizowane przez organizacje La Strada i BRAVVO.

LA STRADA <http://www.lstb.be/> jest regionalną inicjatywą Commission Communautaire Commune miasta Brukseli. Powstała w 2008 r. aby zapewnić ogólną wiedzę i zrozumienie sytuacji osób bezdomnych w mieście oraz jako ośrodek wsparcia dla organizacji pracujących w terenie. La Strada zbiera informacje o bezdomnych oraz ich doświadczenia bezpośrednio, w schroniskach oraz od pracowników socjalnych. Organizacja bada także jakie programy i sposoby dostarczania usług sprawdzają się, a jakie nie, tworząc przestrzeń do dyskusji pomiędzy osobami zainteresowanymi. Szczególną uwagę organizacji przyciąga powtarzająca się każdej zimy sytuacja, kiedy to zazwyczaj pomoc organizowana jest

w ostatniej chwili, choć można ją było przygotować. La Strada stara się lepiej koordynować dostarczanie usług poprzez internetową platformę.

BRAVVO <http://www.bravvo.be/> jest lokalną inicjatywą Brukseli, która początkowo skupiała się na młodych ludziach walęsających się w miejscach publicznych zamiast uczyć się i pracować. Jednak w miarę wzrostu liczby osób bezdomnych na ulicach Brukseli w ciągu ostatnich lat, praca BRAVVO przeniosła się na szersze grupy i "społeczności" osób bezdomnych. Organizacja aktywnie działa w terenie. Jej wolontariusze podchodzą do osób bezdomnych, by omówić ich sytuację, trudności, napięcia i konflikty oraz pomóc znaleźć rozwiązania.

W ramach dyskusji porównano niektóre wspólne przyczyny bezdomności i postawy władz wobec osób bezdomnych i wykorzystania przez nie przestrzeni publicznej. W powszechnym odczuciu statystyki bezdomności nigdy nie będą idealne, lecz ważny jest każdy przypadek, nawet jeśli dotyczy tylko jednej osoby. Statystyki mogą pomóc w wyjaśnieniu władzom potrzeby zmian. Dyskutowano również o tym, jak zapewnić niezbędne usługi bez izolowania osób bezdomnych w gettopodobnych skupiskach.

Załącznik 2 – Lista obecności

Austria	
SCHUTTE Michael	Straßenzeitung Augustin
GANGLE Silvia	Amsel
TIGGES Axel	Osobisty asystent pani Very Hinterdorfer
HINTERDORFER Vera	BAKU – Begleitung aller Krisensituationen
GEIGER Carina	Osobisty asystent pani Irmgard Kampass
KAMPASS Irmgard	Sichtbar-Werden
LEHNER Waltraud	MindestVerUnsicherung
Belgia	
VANDERMEERSCHEN Elke	BAPN
MEIRSCHAERT Véronique	BAPN
AUSLOOS Daniel	BAPN
LANGLOIS Dominique	BAPN
BAERT Geneviève	BAPN
Bulgaria	
NIKOLOV Aleksandar	EAPN Bulgaria
TODOROV Aleksandar	EAPN Bulgaria
STAMBOLUSKII i Borislav	EAPN Bulgaria
NIKOLOV Ivan	EAPN Bulgaria
ASIPOV Sabri	EAPN Bulgaria
Chorwacja	
SVAGUSA Vesna	Ośrodek Inicjatyw Polityki Społecznej (Centre for social policy initiatives)
Czechy	
MROZEK Stanislav	Slezská Diakonie
FURAK Milan	Caritas Ostrava
LEWINSKI David	Slezská Diakonie
ORAWSKI Robert	Slezská Diakonie
PLSKOVA Jana	Salvation Army
Cypr	
KAZANTZIS Ninetta	EAPN Cypr
STAVROU Georgios	EKYSY
KYRIAKOS Odysseos	EAPN Cypr
APOSTOLIDOU Efosini	Cypryjski Ruch Zielonych Kobiet (Cyprus Greens Woman Movement)
Dania	
BAY-PETERSEN Sofie	SAND
Ernstsen Per	SAND
BERTELSEN Martin	SAND
ANDERSEN Leif	SAND
SCHEIL Eva Pia	SAND
Estonia	
KAHJU Laura	EAPN Eesti MTU

ELBING Andrus	EAPN Eesti MTU
TOPAASIA Ervin	Nõmme Child Welfare
TURSMAN Tiina	Omastehoidajate MTÜ
Finlandia	
VAISANEN Veikko	Kalliola Settlement
TOIVONEN Matias	VVA ry
KAHARA Pertti	Kalliola Settlement
VARSAMAKI Timo	KRIS
NIEMELAINEN Ulla Mari	S-asunnot oy
Francja	
COLLINET Geneviève	FNARS
BERTHON Francis	Entraide ouvrière
DEPLANQUE Richard	Fondation Armée du Salut
FRISCOURT Fabrice	Armée du Salut
PION Dominique	Impact
SZYMANSKI Catherine	Secours Catholique
Grecja	
VARDARAMATOU Konstantina	EAPN Grecja
ATHANASSOULAS Thanaddid	EAPN Grecja
KESOVA Larisa	EAPN Grecja
Hiszpania	
SALGADO VANELLA Fr.	Fundacion Atenea
AGUIRAN Maria	Red Aragonese
BANON Pedro	Solidarios para el Desarrollo
FERNANDEZ Ruben	Cocemfe
SANTANA Gladis	Fundacio Dexalles
Holandia	
SMEEKES Alida	EAPN NL
NIELAND Marianne	EAPN NL
VAN DER VOORT Petra	
Svanishvili Davit	EAPN NL
Pavliashvili inga	EAPN NL
Irlandia	
LYNCH Kay	EAPN Irlandia
BRADY Deborah	One Family
MACKEY Michael	SIMON Galway
O'GORMAN Mickael	SIMON Galway
WARD Maureen	Irish Traveller Movement
Islandia	
GUDJONSDOTTIR Asta	Sjalfsbjorg
GUNNARSDOTTIR-Gigja Tinna	Bot
KRISTINSSON Guðmundur Ingi	Bot
OLAFSDOTTIR Laufey	Stowarzyszenie Samotnych Rodziców (Single Parents Association)
Litwa	

BARANAUSKAITE Vaida	Baltic Foundation
LAUKEVICIENE Gemma	Czerwony Krzyż
GRISKEVICIENE Lolita	GELVONAI COMMUNITY
TALANDIS Zanas	SOCIAL PROJECTS "MANO GURU"
Luksemburg	
SCHULLER Anne-Marie	EAPN Luksemburg
Macedonia	
TERZIEVA Pavlovska Meri	MAPP
STOJANOVSKI i Mite	MAPP
PANOV Ico	MAPP
Malta	
GRIMA Francis Saviour	
GARRETT Antonia S.	Millenium Chappel Foundation
BRINCAT Johanna	Millenium Chappel Foundation
TODD DIMECH Joseph	Millenium Chappel Foundation
Niemcy	
BIEHN Erika	VAMV
NIEDERLAND Karin	Straßenfeger
HENRICH Diana	Netzwerk Friesenkraft
MULLER Jörg	
PLIETZSCH Sven	AWO
FRANKE Werner	
Norwegia	
HASSAN Jamila	Din Fremtid
KASHALE Honoratte Muhanzi	BIBI AMKA
MATHISEN Berit	Stiftelsen Selvhjelpens Hus
ENGEN Johanna	EAPN Norwegia
MOSTAFA Mostafa Kuku	Din Fremtid
Polska	
WYGNANSKA Julia	Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”
PALACZ Natalia	Galeria Apteka Sztuki
WRONSKA Barbara	Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”
CZARNEKA Alina	Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”
SOSNOWSKI Z.P.	Kamilińska Misja Pomocy Społecznej
SUSZWEDYK Dariusz	Kamilińska Misja Pomocy Społecznej
Portugalia	
VICENTE Maria José	EAPN Portugalia
PEREIRA Ana	EAPN Portugalia
JAIME Filipe	EAPN Portugalia
MENESES Antonio	EAPN Portugalia
SEABRA Joao	EAPN Portugalia
Serbia	
ZARKOVIC Branislava	Housing Centre
Słowacja	
GALOVICOVA Anna	SAPN

MALEK Ivan	SAPN
ONSASNIKOVA Dana	SAPN
SUCHA Renata	SAPN
Słowenia	
NOUHOUM Ibrahim	Zavod RiSi
CASL Primoz	Zavod RiSi
MAJER Petra	Zavod RiSi
PETRIC Zan	Zavod RiSi
Szwecja	
ANDERSSON Asa	Verdandi
JOHANSSON Eva	Verdandi
JONSSON Käthe	Verdandi
Nordqvist Lena	Insolvens
PERSON Lisabeth	Insolvens
Węgry	
MESTER Attila	HAPN
SZIGETI Adrienn	Miasto dla Wszystkich (The City is for All)
DUKA Andrea AM	HAPN
SZARVAK Eva M	HAPN
SZABONE JUHASZ Sara Z	HAPN
Wielka Brytania	
McCausland Fiona	EAPN UK
Mc MAHON Marisa	EAPN UK
Mc Manus Angela	EAPN UK
BRADY Sean	EAPN UK
SOBOR Aleksandra	EAPN UK
PODRIMAJ Lumturi	EAPN UK
Włochy	
MELE Carlo	EAPN Włochy
SOFIA Giuseppe	EAPN Włochy
EMILIO Sabrina	EAPN Włochy
BATTAGLIA Giuseppe	EAPN Włochy
GRGA Mirko	EAPN Włochy
RUFINO Francesca	EAPN Włochy
RICCIARDI Luigi	EAPN Włochy
Przewodniczący	
BRASK FISHER Jesper	Zastępca sekretarza stałego, ministerstwo spraw zagranicznych Danii
Przewodniczenie obradom	
ANDOR Lászlo	Europejski Komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i integracji
BURTON Joan	Minister ochrony socjalnej Irlandii
BEETS Lauris	Przewodniczący Komitetu Ochrony Socjalnej
DE BLOCK Maggie	Belgijska sekretarz stanu ds. integracji społecznej i zwalczania ubóstwa
PION Dominique	Delegat X Europejskich Spotkań Osób Doświadczających Ubóstwa
HOREMANS Ludo	Prezes EAPN

MUNSLOW Anthony Neil	Eurocities – Grupa ds. bezdomności
MOLAS Jean-François	BAPSA Paris, Francja
ROUMET Claire	CECODHAS Housing Europe
SPINNEWIJN Freek	Feantsa
LE BARS Sylvie	Solidarités actives - Francja
Ministerstwo duńskie	
HAEKKERUP Karen	Minister spraw społecznych
NYEGAARD JEPSEN A.L.	Sekretarz
WINTHER Eva E	Kierownik sekcji
VIZARD Dorte B	Kierownik wydziału
MUNK Kirsten	
Ministerstwo irlandzkie	
BURTON Joan	Minister ochrony socjalnej
KELLY Paul	Assistant Principal Officer, Dział integracji społecznej
BROPHY Edward	Doradca ministra
O'CONNELL Karen	Doradca ds. parlamentarnych
CRAWFORD Jacinta	Sekretarz ministra ochrony socjalnej
KEANE Sharon	Dział integracji społecznej
O'SULLIVAN Maeve	Dział integracji społecznej
Belgijski sekretariat stanu	
DE BLOCK Maggie	Belgijska sekretarz stanu ds. integracji społecznej i zwalczania ubóstwa
LAURENT Dominique	Szef gabinetu
VAN GEERTSOM Julien	Dyrektor SPP Social Integration
VERSCHOOTEN Cedric	Belgijski sekretariat stanu ds. integracji społecznej i zwalczania ubóstwa
Komisja Europejska	
FRANSEN Lieve	Dyrektor ds. polityki społecznej i Strategii Europa 2020
TOLEDANO LAREDO Emma	Empl D2 Head of Unit
PARASKEVAS Marie-Anne	Empl F1, Principal administrator
CULTRERA Concetta	Empl D2 Deputy Head of Unit
DEGRAND-GUILLAUD Anne	Empl D1, Team leader, Policy Officer
DENCH Kevin	Empl D2, policy analyst
IRONSIDE Sarah	Empl D1 Interinstitutional affairs assistant
TOTH Gabor	Empl E1, Policy officer
SASU Ionut	Empl D4 Policy officer
VANYOLOS Istvan	Empl D2 Policy analyst
ANDREI Corneli	Empl D2 Policy analyst
MOLSON Eric	Empl D2 Financial assistant
MESZARO Andrea	Empl D2 Policy analyst
HOLTHUIS Egbert	Empl D1 Head of Unit
ENGSTED MAQUET Isabelle	Empl A2 Deputy Head of Unit
HAAPAKKA Merja	DG REGIO C2 Policy officer
OPLAND Oyvind	Empl D1 Policy Analyst
SAINT DENIS Antoine	Empl D4 Policy officer
HUSZ Dora	Empl D2 Policy officer

OP DE BEKE Julisu	Empl D2 Policy officer
FAZI Elodie	Empl D2 Policy analyst
STOYANOVA Galya	Trainee
KETTERER Hanna Maria	Trainee
WOLF Wlalter	Empl D2 Policy Analyst
SPC / EMCO	
BEETS Lauris	Przewodniczący Komitetu ochrony Socjalnej
RABAU Muriel	SPF bezpieczeństwa socjalnego, Belgia
FOUDRIERE Pascal	Min. Solidarité & Cohésion sociale - Francja
GERSTMANN Kati	Federalne ministerstwo pracy, spraw społecznych i ochrony konsumentów, Austria (BMASK)
SIRLINGER Gerald	Magistratsabteilung 24 Gesundheits- und Sozialplanung
CIERNA Maria	Stały przedstawiciel Słowacji przy UE
BOHAN John	Ministerstwo ochrony społecznej Irlandii
Środowiska naukowe	
MARLIER Eric	
Organizacja pozarządowe	
COTTINJI Jean Yves	Comité des Sans logis - EUH Francja
PEETERS Jean	Front Commun SDF - Belgia - EUH
SCHNEIDER Jürgen	EUH Niemcy
WILLEMSE Paul	Front commun SDF - NL - EUH
HARTUNG Brigitte	HOPE Niemcy
BURGERLING Ely	HOPE NL
RAZVAN Marin	HOPE Rumunia
PAARDEKOPER Edo	HOPE NI
DUPRES Aurelie	EU Network of Social Integration enterprises
CLARK-FOULQUIER Clotilde	Eurodiaconia
Program wspólnotowy PROGRES Zabezpieczenie i integracja społeczna	
BANAS Pauline	Mental Health Europe
GREENE Caroline	Eurocities
GANZERLA Silvia	Eurocities
MARTINSSON Sofia	Eurocities
EESC	
COULON Pierre Jean	Comité Economique & social
LUCAN Eugène	Comité économique & social
Facilitacja	
CALVANELLI Laura	Caritas Włochy
GORIS Josee	PPS Social Integration - Belgia
HERMANS Marja	Welzijnzorg - Bruksela
GINNELL Paul	EAPN Irlandia
STRIANO Mauro	Feantsa
VERECKEN Léopold	
MARTON IZABELLA	EAPN Węgry
LEVOY Michele	PICUM

CARON Vincent	EAPN
MARGUERY Olivier	Armée du Salut
CESARINI SFORZA	EAPN Włochy
BACKES Stephan	EAPN Belgia
Moderowanie dialogu	
MARGUERY Olivier	Armée du Salut
BACKES Stephan	EAPN Belgia
GORIS Josée	PPS Social Integration - Belgia
HERMANS Marja	Welzijnzorg - Bruksela
STRIANO Mauro	Feantsa
HOREMANS Ludo	EAPN President
Organising Committee	
FARRELL Fintan	EAPN, Director
Coordinator	
GERONDAL Micheline	EAPN
Rapporteur	
Edward THORPE	Thorpe European Services
EAPN Team	
DAHMEN Sigrid	EAPN
FLEMAL Coralie	EAPN
LEE Rebecca	EAPN
GONZALEZ Leticia	EAPN

Tylna strona okładki

15 zdjęć